

**OPINIA NR 1/2017
WOJEWÓDZKIEJ RADY DIALOGU SPOŁECZNEGO
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO**

z dnia 24 stycznia 2017 r.

**w sprawie nowelizacji ustawy o Radzie Dialogu Społecznego
i innych instytucjach dialogu społecznego**

Mając na uwadze prowadzoną w instytucjach dialogu społecznego w Polsce dyskusję nad zmianą ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U z 2015 r. poz. 1240) zwaną dalej ustawą, oraz w związku ze zbliżającą się oceną funkcjonowania przepisów ustawy w trybie art. 87 ustawy, członkowie Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego na bazie rocznych doświadczeń stosowania ustawy, kierują następujące postulaty.

Finansowanie Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego (zwana dalej WRDS WL) postuluje zwiększenie wysokości udzielonej dotacji celowej na zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej jakim jest utworzenie i zapewnienie funkcjonowania WRDS, względnie o zmianę zasad finansowania WRDS oraz o przyznanie ustawowego prawa do ryczałtu za udział w pracach członków WRDS.

Województwu Lubelskiemu na zapewnienie funkcjonowania WRDS przyznano dotację celową w wysokości 46 000,00 zł. Wskazana kwota pozostaje aktualna także w zakresie finansowania na rok 2017. WRDS WL według zestawienia sporządzonego przez Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej za okres I-XII 2016 r. plasuje się wśród wszystkich WRDS-ów w czołówce, pod względem zorganizowanych posiedzeń (od początku działania – 40 posiedzeń). Taki nakład pracy Rady i obowiązków Biura WRDS generuje znaczne koszty. Szacunkowy koszt funkcjonowania WRDS WL zapewniający prawidłowe wykonywanie zadań stosownie do ilości posiedzeń oraz aktywności lubelskiej WRDS wynosi w przybliżeniu 176 tys. zł. Koszt ten obejmuje koszty osobowe pracowników, organizacji posiedzeń plenarnych, Prezydiów i zespołów WRDS, organizacji pracy Biura WRDS.

Koszty działania WRDS to nie tylko koszty osobowe pracowników i organizacji posiedzeń. To także przeprowadzanie w razie konfliktów między pracownikami i pracodawcami – misji dobrej woli. Zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy wynagrodzenia i koszty z tym związane finansowane są w ramach przyznanej dotacji. Lubelska WRDS nie ma zabezpieczonych na ten cel środków.

Dbając o wysoki, merytoryczny poziom prowadzonego dialogu społecznego oraz potrzebę wsparcia prac dialogu wiedzą specjalistyczną, w ramach przyznanych finansów winny być także zabezpieczone środki na ekspertyzy.

Kolejnym problemem, na który chciałaby zwrócić uwagę WRDS WL – to kwestia zasad finansowania WRDS. Tworzenie oraz zapewnienie funkcjonowania WRDS zgodnie z dyspozycją art. 41 ust. 4 ustawy jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, zleconym marszałkowi województwa, finansowanym w drodze dotacji celowej. Warto w tym miejscu przywołać przepis art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 198) zgodnie z którym *jednostka samorządu terytorialnego wykonująca zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami otrzymuje z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań*. Na tle tak skonstruowanych przepisów – co potwierdza doktryna i orzecznictwo – powstaje problem braku możliwości dofinansowywania przez dotowaną jednostkę samorządu terytorialnego zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, przy jednoczesnym obowiązku zleconych wykonania zadania zleconego, bez względu na wysokość przyznanej dotacji celowej.

Kolejny postulat, to finansowanie pracy członków WRDS. Mając na uwadze zasady finansowania pracy członków RDS, w tym członków zespołów problemowych, ekspertów niebędących członkami określone w art. 27 ust. 6 ustawy obejmujące zwrot kosztów podróży, zakwaterowania i diety w wysokości i na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie Kodeksu pracy, członkowie WRDS WL postulują zapewnienie środków dla członków WRDS na wykonywanie zadań związanych z realizacją ustawy na wzór finansowania członków RDS. W obecnym kształcie ustawy udział w posiedzeniach WRDS jest pracą społeczną, w którą członkowie angażują nierzadko nie tylko swój czas, ale także środki finansowe.

Tworzenie Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego

Członkowie Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego postulują, aby tworzenie WRDS na wzór RDS odbywało się z mocy samego prawa.

Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 41 ustawy, w województwach mogą być tworzone wojewódzkie rady dialogu społecznego, a o ich utworzeniu postanawia marszałek województwa na wspólny wniosek co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1, oraz co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 24 ust. 1 ustawy.

Członkowie WRDS WL *de lege ferenda* proponują powyższy zapis zastąpić następującym: „*W województwach tworzy się Wojewódzkie Rady Dialogu Społecznego*” ze wszystkim konsekwencjami w pozostałych przepisach ustawy. Proponowana zmiana wpłynie na wzmocnienie rangi oraz umocni rolę WRDS-ów w budowaniu dialogu społecznego w Polsce.

Wpływ regionalnych instytucji dialogu społecznego na budżet państwa, w części dot. województwa lubelskiego oraz budżet Województwa Lubelskiego

WRDS-y winny mieć wpływ na uchwalany budżet państwa w części, w której dysponentem środków jest wojewoda oraz na budżet województwa. Członkowie WRDS WL postulują, by Radzie przysługiwało prawo zgłaszania uwag do proponowanych projektów w ramach prowadzonych konsultacji, na wzór przepisów dot. RDS, gdzie strona pracowników i pracodawców RDS przyjmuje stanowisko w określonym w ustawie trybie, co do projektu budżetu państwa (art. 17 ustawy) oraz co do projektu ustawy budżetowej (art. 18 ustawy).

Zdaniem członków WRDS WL wpływ organizacji dialogu społecznego, a tym samym udział społeczeństwa może mieć nieoceniony wpływ na kształtowanie polityki finansowej województwa i nieść za sobą wymierne skutki.

Wzmocnienie rangi regionalnego dialogu społecznego

Członkowie WRDS WL zwracają uwagę na konieczność ustawowego wzmocnienia roli WRDS w zapewnieniu warunków rozwoju społeczno-gospodarczego województwa.

Brak analogicznego zapisu w stosunku do WRDS, jak ma to miejsce w przypadku RDS, która zgodnie z art. 1 ust 3 ustawy, *prowadzi dialog w celu zapewnienia warunków rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zwiększenia konkurencyjności polskiej gospodarki i spójności społecznej*, wydaje się być przeoczeniem ustawodawcy.

Mając na uwadze powyższe, wnioskuje się o wymienienie wśród kompetencji Rady wyrażanie opinii/stanowisk w sprawach społeczno-gospodarczych istotnych dla rozwoju województwa. Pożądanym byłby także osobny artykuł, na wzór art. 1 ust 4 ustawy, o następującej treści: *„WRDS prowadzi dialog w celu zapewnienia warunków rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zwiększenia konkurencyjności wojewódzkiej gospodarki i regionalnej spójności społecznej”*.

Roczne doświadczenie pracy WRDS oraz poprzednie wieloletnie WKDS pokazuje, że do właściwości WRDS należą nie tylko umocowane ustawowo wymienione w art. 41 ustawy sprawy objęte zakresem zadań związków zawodowych lub organizacji pracodawców, będące w kompetencji administracji rządowej i samorządowej z terenu województwa, czy w sprawach przekazanych przez RDS, ale także szeroko rozumiane sprawy społeczno-gospodarcze województwa. WRDS jako platforma dialogu rozstrzyga o sprawach w znacznie szerszym społeczno-gospodarczym kontekście, niż wynika to z obecnego brzmienia przepisów, na zasadzie analogii w stosunku do przepisów o RDS.

Opinie/stanowiska WRDS

Wykładnia art. 42 oraz art. 50 ustawy w zakresie wydawania przez WRDS opinii i stanowisk niesie za sobą problemy interpretacyjne. Zasadnym wydaje się doprecyzowanie w jakich sprawach Rada winna wydać opinię, kiedy stanowisko oraz określić przesłanki, świadczące o uznaniu danego stanowiska/opinii za ważną (zgoda strony pracowników i pracodawców, zgoda wszystkich stron dialogu) oraz doprecyzować procedurę wydawania opinii/stanowisk odrębnych.

Opinia została zaakceptowana przez wszystkie strony dialogu Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego. Podpis w imieniu Rady złożyła Przewodnicząca Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego.

PRZEWODNICZĄCA
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
Województwa Lubelskiego

/-/Wiesława Janczak

Otrzymują:

- Prezydium Rady Dialogu Społecznego
- Zespół Problemowy ds. rozwoju dialogu społecznego RDS